

Högsäters skola och Vintergatans fritidshems plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen:

Förskoleklass, grundskola och fritidshem

Läsår 2022/2023

Innehåll

Grunduppgifter	1
Syfte	1
Vår vision.....	1
Främjande insatser på skolan	2
Rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda kränkande behandling och diskriminering.....	3
Arbetsgång vid kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier	3
Kartläggning av trygghet, trivsel och kränkande behandling	5
Utvärdering av planen/mål läsåret 21/22	5
Resultat och analys av trygghetsenkäten 21/22.....	5
Mål och åtgärder för läsåret 22/23.....	6
Rutiner för akuta situationer	7
Policy.....	7
Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling	7
Personal som elever och föräldrar kan vända sig till	7
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever	7
Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal.....	8
Rutiner för uppföljning av incidenter	8
Rutiner för dokumentation.....	8
Ansvarsförhållande	8

Grunduppgifter

Högsäters skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling omfattar Högsäters skola F-6 med skolbarnsomsorg. Planen gäller från 2022-08-16 till 2023-08-11.

Rektor ansvarar tillsammans med Högsäters skolas personal för planens innehåll och kontinuerlig revidering. Planen utvärderas och revideras under maj månad varje läsår.

Eleverna, vårdnadshavare samt övriga medarbetare är indirekt delaktiga i arbetet med planen genom att deras upplevelser och tankar inhämtas regelbundet och ligger till grund för revidering och fortsatt trygghetsarbete.

Elevernas uppfattning om trivsel och trygghet på skolan fångas upp i de regelbundna enkätundersökningar som görs över läsåret (Trygghetsenkät). Enkäterna kartlägger elevernas trivsel och upplevda trygghet samt kartlägger förekomst av kränkning och mobbning. Vidare kommer eleverna till tals i klassråd, elevråd, fritidsråd samt vid utvecklingssamtal.

Genom undersökningar och vid utvecklingssamtal ges **vårdnadshavarna** möjlighet att framföra sina synpunkter på skolans arbete och situation vad gäller trivsel, trygghet och utsatthet.

Genom en tydlig förankring av planen och ett gemensamt förhållningssätt förväntas **alla medarbetare** delta i diskussioner, kartläggningar och återkommande värdegrunds- och trygghetsarbete. Vid en återkommande punkt på arbetsplatsträffar, ges alla möjlighet att påverka det gemensamma arbetet.

Högsäters skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling finns att tillgå på Färgelanda kommuns hemsida. Vid varje höstterminsstart informeras vårdnadshavare via föräldramöten om planen och om personalens arbete. Planen presenteras för samtliga elever och medarbetare vid terminsstart och aktualiseras återkommande under verksamhetsåret.

Syfte

Syftet med planen är att tydliggöra hur Högsäters skola

- arbetar främjande med att skapa trivsel och trygghet på skolan
- arbetar med att främja allas lika värde och rättigheter
- arbetar förebyggande för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i skolan
- arbetar åtgärdande med kränkningar och trakasserier

Planen fungerar som ett verktyg för alla medarbetare i det gemensamma arbetet för en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Vår vision

På Högsäters skola arbetar vi för att motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vår målsättning är att ha en god arbetsmiljö där alla bemöts med respekt och känner trygghet, trivsel och arbetsglädje.

Främjande insatser på skolan

Syfte och mål

Skolans främjande arbete handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Främjande insatser syftar till att skapa ett gott klimat i skolan med hög grad av trivsel och trygghet för såväl elever som medarbetare. Vi vill eftersträva respekt för allas lika värde.

Genom att kontinuerligt jobba främjande strävar vi efter att motverka diskriminering utifrån diskrimineringsgrunderna som är definierade i skollagen: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Det främjande arbetet ska bedrivas kontinuerligt och utan förekommen anledning, det ska riktas till alla elever och medarbetare på skolan. Alla som arbetar i skolan ska aktivt motverka diskriminering och kränkande behandling genom att arbeta främjande.

Det främjande arbetet följs upp kontinuerligt under året av pedagogerna vid arbetslagsmöten samt i samband med utvärdering av Högsäters skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling i maj månad.

Främjande insatser

- Elever har inflytande och får återkommande hålla i aktiviteter genom elevråd, rastverksamhet, matråd etc. för att skapa god atmosfär på skolan.
- Pedagoger och elever i skolan använder böcker, filmer etc. som belyser olika typer av familjebildningar, olika minoriteter, individens olikheter och människors lika värde. Vi strävar efter ett normkritiskt förhållningssätt.
- Pedagoger planerar och genomför utflykter och friluftsdagar så att alla elever ges förutsättningar att delta.
- Vi har rastverksamheter som erbjuder rikligt med aktiviteter vilket främjar elevernas lek och gemenskap, där flera vuxna är närvarande.
- Gemensamma och traditionella aktiviteter som luciatåg, FN-samling, Ragnerudsdagen etc. främjar skolans "vi-känsla".
- Kartläggning av otrygga platser genomförs tillsammans med elever i olika årskurser, där de kan upplysa skolans personal om var på skolan det kan kännas otryggt eller utsatt.
- Vi genomför regelbundet olika enkätundersökningar så som trygghetsenkät och enkät till vårdnadshavare, vilka används som underlag för fortsatt arbete med elever.
- Elevhälsosamtal hos skolsköterskan i skolår 2, 4 och 6.
- Vi har ett levande värdegrundsarbete genom bland annat kamratveckor vid terminsstart och att verksamheten ger återkommande möjligheter för elever att diskutera normer, attityder och värden.
- Under året arbetar vi med fadderverksamhet där klasserna arbetar åldersövergripande.
- Pedagoger ansvarar alltid för indelning vid grupparbeten och klassrumsplaceringar. I matsalen är det bestämda platser och alltid närvarande vuxna som äter med barnen.

Ansvariga

Alla anställda på Högsäters skola.

Rutiner för att upptäcka, utreda och åtgärda kränkande behandling och diskriminering

Policy

Högsäters skola har nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Alla upplevelser elever anser sig ha gällande diskriminering, trakasserier och kränkning ska skyndsamt anmälas till rektor som är ytterst ansvarig. All personal har skyldighet att ingripa vid upptäckt eller rapporterad kränkning.

Rutiner för att tidigt upptäcka kränkande behandling

- Fungerande rastvärdssystem
- Hög vuxennärvaro på riskfyllda platser
- Förhållningssättet att "alla elever är allas ansvar"
- Återkommande punkt "elevhälsa och trygghet" på arbetslagsmöten

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till:

- Klasslärare/mentor och fritidspersonal
- Rektor
- Elevhälsoteam
- Övriga medarbetare på Högsäters skola

Arbetsgång vid kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier

Arbetsgången ska följas när personal får kännedom om att en elev upplever kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Detta gäller när elever kan ha utsatt varandra för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier eller om det är personal som kan ha utsatt elever för detsamma. Alla steg ska dokumenteras och ske i dialog med berörda vårdnadshavare. Pedagogerna på Högsäters skola använder sig av ett dokument gällande rutiner kring kränkande behandling.

Steg: 1 Anmälan till rektor och huvudman

Direkt en personal får kännedom om att en elev upplever sig utsatt ska en anmälan göras oavsett om kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier kan konstateras. Vi gör en bedömning från fall till fall men ska alltid utgå från elevens upplevelser. Det är viktigt att inte bagatellisera deras upplevelser. Om det är uppenbart att kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier inte skett görs ingen anmälan.

Steg: 2 Utredning

Personal påbörjar skyndsamt utredningen vid kännedom om att en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier.

Varje enskild händelse enligt steg 1 i vår arbetsgång ska utredas, oavsett om det finns ett pågående arbete som gäller den aktuella eleven. Om en elev förekommer i återkommande utredningar kan detta föranleda en fördjupad utredning.

Utredningen ligger till grund för att bedöma om kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier förekommit eller inte. Utredningen ska innefatta både den som kan ha utfört kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier och den som kan ha blivit utsatt.

Vid konstaterad kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier ska utredningen innehålla en analys. Analysen ska utgöra grund för att vidta lämpliga åtgärder.

När personal misstänks för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier av elev ska alltid rektor genomföra utredningen. Alla steg i utredningen skall dokumenteras, oavsett om kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier kan konstateras eller inte.

Det är viktigt att föra en dialog med berörda vårdnadshavare under utredningen.

Steg: 3 Åtgärder

Om utredningen visar att en elev blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier ska skolan vidta åtgärder så att detta upphör.

Åtgärderna ska syfta till att återskapa elevens trygghet och vara anpassade till eleven utifrån den analys som gjorts. Åtgärderna riktas både mot den utsatte samt den som utsätter andra för kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Viktigt att bestämma när åtgärderna ska vara genomförda och vem eller vilka i personalen som ska genomföra åtgärderna.

Om personal utsätter en elev för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier ska rektor besluta om åtgärder mot den personal som utsatt eleven. Beslut om arbetsrättsliga åtgärder ska alltid fattas i samråd med kommunens HR avdelning. Barn- och utbildningschefen behöver hållas informerad i dessa ärenden.

Alla steg skall dokumenteras och sparas. Det är viktigt att hela tiden föra en dialog med berörda vårdnadshavare om åtgärderna.

Steg 4 och 5 Uppföljning och utvärdering

För att säkerställa att den kränkande behandlingen, trakasserier eller de sexuella trakasserier har upphört ska åtgärderna följas upp och utvärderas.

Uppföljningen ska visa att skolan vidtagit de beslutade åtgärderna i steg tre. Uppföljningarna ska innefatta berörda elever.

Utvärderingen ska visa om åtgärderna som gjordes i steg tre har haft avsedd effekt. Om utvärderingen visar att den kränkande behandlingen, trakasserier eller de sexuella trakasserier fortsätter, behöver skolan förändra eller ytterligare förstärka åtgärderna. Detta ska man göra till dess att man fått en varaktig lösning på situationen.

De förändrade eller förstärkta åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Alla steg i uppföljningen och utvärderingen ska dokumenteras och sparas. Det är viktigt att föra en dialog med berörda vårdnadshavare under uppföljning och utvärdering.

Steg: 6 Ärendet avslutas

Innan ärendet avslutas ska den som ansvarat för utredningen på skolan, se till att de relevanta stegen 1-5 har genomförts och dokumenterats samt att dokumentationen finns sparad. Det ska framgå av dokumentationen att den kränkande behandlingen, trakasserier eller de sexuella trakasserier har upphört.

Berörda vårdnadshavare ska informeras om att ärendet är avslutat.

Kartläggning av trygghet, trivsel och kränkande behandling

Högsäters skola genomför varje år:

- Kartläggning av otrygga platser görs tillsammans med elever.
- Trygghetsenkät, en mer omfattande elevenkät med frågor kring trivsel och trygghet görs 1 ggr/termin.
- Sociogram, genomförs klassvis vid behov.

Ovanstående sprids jämt över skolåret. Resultaten sammanställs av rektor och delges samtlig personal. Elevrådet har möjlighet att ta del av kartlägningsarbetet, för fortsatta diskussioner och påverkan.

Resultaten ligger till grund för revidering av planen och fortsatt trygghetsarbete. De ligger också till grund för skolans **förebyggande arbete**. Förebyggande arbete handlar om riktade insatser/ åtgärder som görs efter att risker och problem i skolmiljön har identifierats.

Ansvariga

Rektor är ansvarig för att ovanstående kartläggningar genomförs. All personal är ansvarig att på uppmaning av rektor hjälpa till i genomförandet av kartläggningen.

Utvärdering av planen/mål läsåret 21/22

Utvärdering och revidering av planen har gjorts av rektor och medarbetare i augusti 2022.

Ansvarig för att årets plan utvärderas är rektor Veronica Corell.

Resultat och analys av trygghetsenkäten 21/22

Trygghet

En stor majoritet av eleverna uppger att de känner sig trygga på Högsäters skola. Resultatet från enkäten visar att 94% av eleverna trivs på Högsäters skola och i sin klass. Detta vill vi arbeta aktivt under året för att höja.

Kränkningar/mobbning

I årets enkäter ser vi att i genomsnitt 45% av eleverna i åk F-6 har känt sig retade någon gång. Vi ser en ökning i antalet elever som uppger att de känner sig retade jämfört med föregående år. Resultaten visar på behovet av att fortsätta arbeta förebyggande genom att öka närvaron av vuxna på platser och vid tidpunkter där det enligt enkäterna oftast förekommer kränkningar.

Övrigt

Observationer har visat att det finns platser på skolgården där det inte finns tillräcklig vuxennärvaro samt behovet av fler vuxna i vissa korridorer vid lunchtid och skoldagens slut.

Mål och åtgärder för läsåret 22/23

Utifrån utvärdering av förra årets plan har vi fastställt följande mål för läsåret 22/23:

Mål 1: Ingen elev ska utsättas för kränkning under skoldagen.

Åtgärder

- Arbeta för ökad vuxennärvaro på raster och i korridorer
- Fortsatt kontinuerligt arbete med värdegrund
- Tydligare information och diskussion med elever kring begreppet kränkning, åtgärdstrappan och om Högsäters skolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ansvarig: Alla medarbetare

När: Löpande under läsåret

Mål 2: Alla elever ska känna sig trygga under hela skoldagen.

Åtgärder

- Arbeta för ökad vuxennärvaro på raster och i korridorer samt en ökad medvetenhet hos personalen om var på skolan elever känner sig utsatta under dagen
- Skolan kommer att arbeta med en "Kamratvecka"

Ansvarig: Alla medarbetare

När: Löpande under läsåret

Mål 3: Alla vuxna på skolan skall ta ansvar för alla elever genom att agera vid all typ av kränkande behandling samt alltid anmäla kränkning till rektor.

Åtgärder

- Påtala och påminna varandra om principen "alla elever är allas ansvar"
- Den visuella åtgärdstrappan uppsatt och synlig över hela skolan

Ansvarig: Rektor och alla medarbetare

När: Hela tiden

Mål 4: Eleverna ska involveras i högre grad i diskussioner, planering och utvärdering av trygghetsarbetet.

Åtgärder

- Använda elevrådet som "expertråd" för att inhämta elevers tankar om fortsatt trygghetsarbete
- Alla elever ska tas med i och medverka i fortsatt värdegrundsarbete. De olika sätt vi gör detta på ska dokumenteras
- Trygghetsenkät ska genomföras 1 ggr/termin och därefter följas upp i klasserna

Ansvar: All personal

När: Löpande

Mål 5: Rutiner för elevdokumentation.

Åtgärder

- Tydliggöra rutiner kring hur kränkningar ska anmälas och utredas
- Tydliggöra rutiner för hantering av dokumentation

Ansvar: Rektor

När: APT regelbundet

Utöver ovanstående åtgärder tänker vi att tidigare listade **Främjande insatser** på skolan kommer att bidra till att vi når målen.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Elever som kommer till oss gör det med olika förutsättningar och erfarenheter. På Högsäters skola arbetar vi för alla människors lika värde och att alla, såväl elever som vuxna skall känna sig välkomna, efterfrågade och trygga.

All personal står för nolltolerans mot kränkande behandling och trakasserier.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

I det dagliga arbetet är all personal lyhörd för att uppmärksamma elevernas upplevelse av trivsel, trygghet och sociala situation. I klassråd och i den dagliga verksamheten arbetar vi för att vara lyhörda och lyssna när eleverna beskriver sin skolsituation. Vi har ett tätt samarbete mellan klasslärare och rastvakt där vi informerar om incidenter som skett. Vi arbetar också för ett nära samarbete med vårdnadshavare.

Personal håller extra uppsikt om eleverna uppvisar någon av följande sinnesstämningar i samtliga verksamheter:

- Är håglös, tystlåten, grubblande
- Är passiv "har ingen lust", uppgiven
- Håller sig undan, går/står för sig själv
- Håller sig i närheten av vuxen
- Dröjer sig kvar i klassrummet, går ogärna på rast
- Har stor ströfrånvaro, ont i magen, huvudvärk, dålig aptit

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

I första hand klasslärare, eller annan personal på skolan som man har förtroende för.

Är oron kopplad till fritidshemmets verksamhet vänder man sig i första hand till fritidshemmets personal.

Elevehälsoteamet:

Veronica Corell, rektor, 0528-567 260

Josefin Sjögren, skolkurator, 0528-567 383

Annika Sandgren, skolsköterska, 0528-567 205

Anna Nordblom, specialpedagog, 0528-567 270

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

Varje incident av kränkande behandling skall resultera i en reaktion från de vuxna i skolan/fritidshemmet. När en situation inträffar som innehåller hot, våld eller elaka tilltal/beteenden mellan elever agerar all personal enligt följande:

- Avbryt handlingen genom att träda emellan.
- Se till att få stopp på våldshandlingen.
- Förklara att våld och hot inte är tillåtet och kommer aldrig accepteras.
- Finns en kollega i närheten, tillkalla denna för att få hjälp. Försök annars få en elev att hämta hjälp.
- Avbryt genast elev som uttrycker elaka tilltal, könsord, gör fula gester/miner mm.

När en diskrimineringsituation/kränkning uppkommit ska:

- Enskilda samtal ska äga rum med de elever som varit inblandade.
- Alla elevers bild av situationen dokumenteras på en händelse- eller tillbudsrapport.
- Förslag på lösningar ska helst komma från de inblandade själva.
- En handlingsplan upprättas tillsammans med berörda elever och ett uppföljningsdatum bestämmas direkt, om händelsen bedöms som tillräckligt allvarlig.
- Vårdnadshavare och rektor informeras.
- Ansvarig lärare/mentor kontaktar elevhälsan via blankett, om denne upplever att insatserna inte hjälpt.
- Elevhälsan går igenom blanketten och beslutar om det är ett ärende för rektor/elevhälsa.
- Vid upprepad eller allvarlig diskriminering skall berörd personal tillsammans med rektor diskutera lämpliga åtgärder med elev och vårdnadshavare vid en elevvårdskonferens. Finns ingen annan lösning lämnar rektor vidare till polismyndigheten och/eller sociala myndigheter.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Vid misstanke om att elev blivit kränkt av personal skall rektor omedelbart informeras och skyndsamt ansvara föra att utredning görs.

Rutiner för uppföljning av incidenter

Beroende på situationen varierar graden av insatser. I vissa fall kan en handlingsplan upprättas tillsammans med berörda elever. Uppföljningen skall innehålla utvärdering av utredning, åtgärder, utveckling/resultat. Ansvarig pedagog skall utses och dokumentera uppföljningen.

Rutiner för dokumentation

1. Berörd personal dokumenterar det akuta skeendet på avsedd blankett som ska lämnas till rektor.
2. Berörd personal ansvarar för att dokumentera åtgärder, uppföljning samt resultat och utvärdering vilket lämnas till rektor.
3. Rektor ansvarar för diarieföring och arkivering i elevens mapp.

Ansvarsförhållande

Alla vuxna på skolan:

- är ansvariga att gripa in då de bevittnar en kränkning och rapportera detta till rektor
- är ansvariga och måste ta signaler på allvar från elever, föräldrar eller andra om att en kränkning skett
- ska dokumentera kränkningar
- ska informera vårdnadshavare

Rektor:

- ska se till att en utredning inleds omgående
- ska rapportera kränkningar vidare till huvudman